

Me oleme rahvusvaheline kool

Kullamaa Keskkoolis õpivad eestlased, ukrainlased ja üks sakslane. Meil räägitakse eesti, vene, ukraina, saksa, hispaania ja inglise keelt. Loodud on sõprussuhted ühe Läti kooliga, seega pole kaugel aeg, kui siin majas kuuleb ka läti keelt.

Kooli sünnipäeval istutasime 179 tulbisibulat söökla akende alla. Ootame kevadet!

Iga lilleõis loeb, just nii nagu ütleb ka kooli moto: „Igaüks loeb“ - iga inimene on võrd-selt oluline, iga inimene me majas võiks tunda, et ta on siia oodatud, et siin on hea olla.

RIIGID 1: LÄTI

Hakkasime oma le sõpruskooli otsima juba mõned aastad tagasi. Esialgu uurisime Soomest, kuid siis jäi asi pooleli. Möödunud talvel, Erasmus projekti tehes, meenus mulle ilus väike maakohut Lätis Praulienas, kus olin rah-tuttavale rahvatantsijale, kes on samuti õpetaja ja uurisin, kas nad oleks meiega koostööst huvitatud. Rõõm oli suur, kui juba mõne nädala pärast toimus veebikoosolek Kullamaa Keskkooli ja Prauliena Pamatskola koolimeeskondade vahel, et arutada koostöövõimalusi. Ja nüüd, 20. oktoobril sõitis suur 49kohaline buss Kullamaa Keskkooli eest Läti poole — reisijateks meie laulu- ja tantsulapsed ning 11 õpetajat.

vatantsijana käinud. Kirjutasin

Teel Praulienasse Cesises, et uuendatada ühispiilt eestlaste lahingu monumendi õpetaja Önnela väi-lahingu teemal, ikka lähaks igavaks ja sõpruskooli kohale ja vilgas tegevus. põrandaid, õpetajad õhtuseks kontser-oli sellel päeval tähtis päev. Vastuvõtt oli Fuajeesse oli üles lipud, õpilased olid sügise teemalised Õpetajaid ootas õpe-laud. Jäi mulje, et iga mistanud. Laual oli ja erinevaid kooke. Kui õpetajad omavahel tutvusid, sättisid õpilased end mugavalt klassidesse, mis meile ööbimiseks anti. (lugu jätkub viimasel leheküljel)

Kullamaa Keskkooli õpilased ja õpetajad Prauliena kooli saalis pärast kontserti. Foto: R. Gilden

tegime esimese peatuse ordulinnust ning teha jaoks võiduka Võnnu juures. Eelnevalt tegi kese ajalootunni Võnnu selleks, et bussisõit ei koolipäev raisku. Kui jõudsim, käis koolima-Koristajatädid pesid ja õpilased valmistusid diks. Prauliena koolis päev - kooli 43. sünni-väga soe ja külalislahke. pandud Eesti ja Läti valmistanud kaunid kompositsioonid. tajate toas uhke pidu-õpetaja oli midagi val-pirukaid, sülti, võileibu

Rebaste ristimine

Meil on gümnaasiumiosas 31 õpilast

Nagu igal teisel keskkooli minejal, toimus ka meil 10. klassi astudes rebaste ristimine. See on vist üks asjadest, mida 9. klass järgmise aasta peale mõeldes kõige rohkem kardab. See on tõesti päris karastav kogemus, kuid see on ka suur tegur, mis aitab klassil kokku kasutada.

Hommikul enne kooli minemist valdas meid küll hirmutunne, samas oli hinges ka väike ootusärevus. Ei osanud arvata, mis meiega nüüd tegema hakatakse. Esimene asi kohe pärast klassijuhataja tundi oli hambapesu. Ei olnud vist mõtet arvata, et see hambapesu tavaline oleks tulnud. Peab ütleva, et hambapasta, mis meie kallid Jumalad olid meile valmistanud, ei maitsenud just kõige paremini. Pärast seda järgnes igapäevane hommikuvõimlemine ja erinevad seltskonnamängud, mis olid päris huvitavad.

Ilmselt, kui küsida teiste klasside õpilastelt selle nädala kohta, tulevad neile kohe meelde laulud „Hopa pa-rei“ ja „Linda“. Neid laulsime tõesti iga päev mitu korda, ilmselt oskame nüüd veel paar-kümmend aastat neid peast laulda.

Üks asi veel, mis meid tükk aega veel kummitab on sõna „jahimees“. Iga kord, kui Jumalad seda sõna ütlesid, pidid rebased pikali heitma. Tuleb olla ettevaatlik, et me nüüd edaspidi selle sõna peale niisama pikali ei viska. Ka üks väga tervislik asi oli see, et üle päeva sai koju minna toores muna peas laiali valgumas. Juuksed olid tõesti pärast pesu palju pehmemad ja läikivamad. Need tegevused tulevad kindlasti meile veel tükk aega meelde.

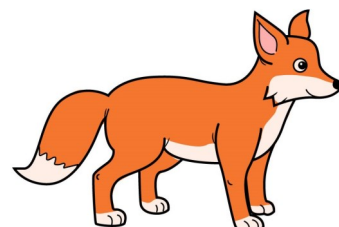
Foto: A.L.Ojala

Peale veidike hirmuäratavate tegevuste, on meil ka palju helgeid mä-

lestusi. Näiteks iga päev tulla kooli erinevates kostüümides oli vahva. Mängisime ka erinevaid mänge, mis kindlasti nii meid omavahel kui ka meid üheteistkümnendikega rohkem kokku tõi. Oleme kindlasti üksteisega palju vabamad kui enne seda nädalat. Nende mälestuste meenutamiseks tehti meist palju pilte ja videoid, et me seda unustada ei saaks.

Läbi nädala jagu ristimist said meist tõesti ilmselt inimesed, nagu seda Jumalad meist soovisid teha. Pärast kõigi nimetatud ja veel paljude teiste tegevuste läbimist poleks muud viisi vist võimalikki. Kuid arvatavasti kõik või vähemalt enamus, kes selle koos oma klassiga läbi teinud on, võivad öelda, et see ristimine tagasi vaadates polnudki nii hull, vaid ülekaalus on hoopis positiivsed mälestused. Noo, kui välja arvestada jahu, mida viimasel päeval tund aega tuli juustest välja pesta. Loodetavasti saab meil järgmise aasta kümnendikega sama tore olema!

Carolina Treu (10.kl)

iHeartCraftyThings.com

Foto: K.Kaljuste

Foto: A.L.Ojala

Leht valmis tänu autoritele ja intervjuueeritavatele. Toimetas H. Mäe. Trükikoda Adograaf OÜ.

Uudiskirjanduse tutvustus

Reedel, 7.oktoobril oli külas bibliograaf, laste- ja noortekirjanduse spetsialist, kirjanik Krista Kumberg. Kohtumine, mille eestvedajateks olid Tiia Toomsalu ja Aili Ansel, leidis aset Goldenbecki majas. Suured ja väikesed lugejad kogunesid ümber pika laua ning jututund võis alata. Tänapäeva laste huvi raamatute ja lugemise vastu on kõva kriitikatuule all, seepärast olin valmis korrapidajaõpetaja rolli täitma. Mu kartus oli asjata. Lapsed kuulasid huviga ning kooli poole tagasi kõndides oli põnev jälgida, kuidas õhinal teatati üksteisele,

Krista Kumberg. Foto: U.Lauri

millist raamatut tahaks kohe laenu-
tama minna. Tekst
ja fotod: H. Mäe

Kullamaa raamatukogu
on avatud:

E, T, N - 10.00—16.00

K - 11.00—18.00

R - 10.00—15.00

Noortele noortest

Liivi raamatukogu on
avatud:

T - 11.00—18.00

K, N, R - 10.00—17.00

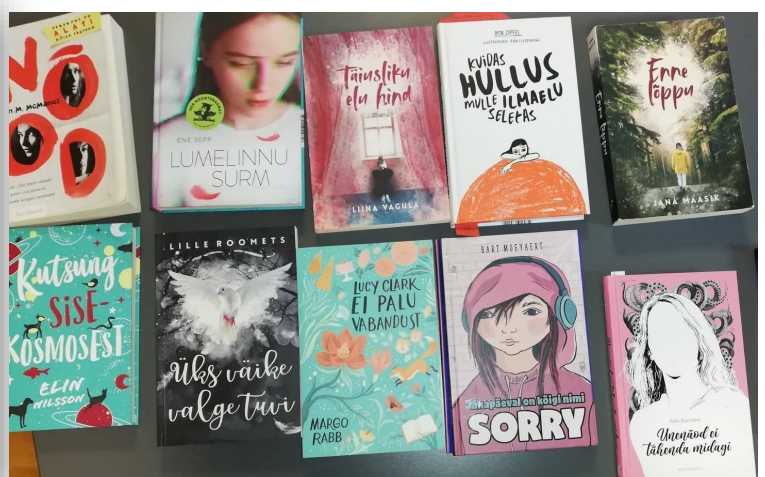
L - 10.00—15.00

Laukna raamatukogu
on avatud:

E—11.30—18.30

K—10.30—17.30

R—10.00—17.00

RIIGID 2: SAKSAMAA

Vahetusõpilane Charlotte Schlüter

Charlotte, kus sa täpsemalt Saksamaal elad?

Ma elan Nordrhein-Westfaleni maakonnas. Üldse on Saksamaal 16 maakonda ehk liidumaad. See asub Saksamaa lääneosas, piirneb põhiliselt Hollandiga. Mu kodulinn on Versmold. Meie linn on tuntud kui vorstitootja, aga samuti logistika poolest. Versmoldis elab umbes 21 000 inimest, enamus nesit saabus siia neil aegadel, kui linn oli kuulus linase kanga tootmise poolest. Tänapäeval on meie linna tuntuim sümbol „Schweinebrunnen“ - suur lihunik toetumas oma seakarjale.

Räägi meile veidike oma perest.

Lisaks emale ja isale on mul veel 14aastane õde. Meil on ka mõned lemmikloomad—armas kassike ja kaks merisiga. Mu ema töötab apteegis ja isa on politseinik, aga ta osaleb aktiivselt ka poliitilises elus. Me käime perega tihti reisimas mööda Saksamaad, külastame

suuremaid linnu nagu Hamburg, Bremen, Berlin, München. Nädalavahetustel mängime koos lauamänge. Mu pere on väga toetav. Õnneks ma pole veel tundnud koduigatsust.

Kuidas sa oskasid just meie kooli vahetuskooliks valida?

Saatsin taotluse oma organisatsioonile (the Experiment), lisasin täpsustava kirjelduse enda kohta, et nad oskaks mulle sobivat perekonda leida. Seejärel otsisid nad mulle välja sobiva kooli ja pere valitud piirkonnas. Seega sattusin siia täiesti juhuslikult.

Tutvusta meile oma uut Eesti perekonda.

Ma elan Lauknaal koos võõrustava pere ema-isa ja ühe vennaga. Me veedame päris palju aega koos, nii et ma saan hea

ülevaate sellest, kuidas üks Eesti pere maal elab.

Oled vaid mõne kuu saanud elada Eestis ja käia Eesti koolis, aga oskad ehk juba öelda, mis on kõige suurem erinevus sinu praeguse ja endise kooli vahel?

Võrreldes minu Saksamaa kooliga

on teie kool väga väike. Käisin koolis, kus on 800 õpilast ja klassid on alates 5. kuni 12. Ainuüksi minu klass oli sama suur kui terve Kullamaa Keskkool.

Mulle isiklikult sobib väike kool ja väike klass palju rohkem kui suured, sest siis on palju rohkem tähelepanu pööratud igale õpilasele. Teiseks erinevuseks on see, et siin tehakse nii palju üritusi koolis, nagu õpetajate päev, rebaste ristimine, spordinädal ja väljasõidud. Kolmanda asjana üllatas mind tunniplaan. Kui ma selle kätte sain, siis ei olnud seal kirjas ühtegi aineõpetajat ega klassiruumi. Aga ma sain ruttu aru, et seda pole vajagi kirja panna, sest igat ainet annabki ainult üks õpetaja ja sealsamas õpetaja juures see tund ka toimub. Saksamaal istuvad õpilased terve päeva ühes klassiruumis, mis pole üldsegi hea. Teil saavad õpilased ringi liikuda ja klassid on ka niimoodi puhta-

mad. Klassi omavaheline läbisaamine on siin toredam ja tervislikum. Siin tehakse palju rohkem kontrolltöid. Ma arvan, et see ongi hea, sest nii on vähem pinget lõpphinde pärast.

Saksamaal on ainult 3 kuni 4 testi aasta jooksul, see paneb suure pinget tervele õppeaastale. Ma arvan, et Saksa koolil on teie koolilt väga palju õppida—kuidas siin teemasid läbi võetakse ja kuidas õppetöö on ikkagi nauditav.

Mis sulle meie kooli juures kõige rohkem meeldib?

Nagu ma juba eespool ütlesin, siis just tegevuste rohkus on see, mis mulle väga meeldib. Saksamaal tehakse ainult üks väljasõit aastas (mõnikord kaks) ja kogu ülejäänud aeg on mõeldud õppetööle, keskendutakse vaid õppekava läbimisele. Ja see ei ole hea. Oma kogemuse põhjal võin nüüd öelda, et kui on koolipäevades ka muid üritusi, siis niimoodi õpin ma paremini oma aega väärtustama. Erinevad üritused teevad koolipäevad nauditavamaks ja see omakorda aitab paremini keskenduda õppetööle.

Kuidas sa koolitööga hakkama saad? Kõik on ju eesti keeles.

Mul on head sõbrad ümber, kes aitavad mul aru saada. Tõlkimiseks kasutan ka Google'i. Tavaliselt proovin kõigepealt konteksti abil aru saada.

Kui palju sa üldse eesti keelt kasutad?

Nüüd ma saan juba päris hästi aru eesti keeles ja võin rääkida lihtsamatel teemadel. Kõige suurem probleem on saada jagu hirmust rääkida eesti keeles, kui terve tuba on eestlasi täis! Eesti keeles räägin ma oma vahetuspäevade iga päev, sest ema-isa ei räägi inglise keelt. Aga ka poes ja toitu tellides kasutan eesti keelt, kuigi võõrad sõnad on hirmutavad, ja kui väga kiiresti keegi minuga räägib. Kõige paremini ongi aidanud mul eesti keelt õppida suhtlemine oma vahetusvanematega. Tunnen, et iga päevaga oskan rohkem.

On sul ka hobiseid?

Hakkasin siin rahvatantsu tantsima. Saksamaal mul hobiseid polnud.

Mis su unistuste töö võiks olla?

Kindlalt ei tea, aga tahaks töötada Euroopa Parlamendis. Kohtusin kevadel ühe ääretult huvitava inimesega, kes rääkis oma elust, tööst ja võimalustest erinevates riikides. Oli väga inspireeriv.

Jaagup Kask—kännimeister 2022

Jaagup, mis aastal sa meil põhikooli lõpetasid?

Lõpetasin Kullamaal põhikooli 2020. aastal, klassijuhatajaks oli siis Meeri Seiman. Pinginaaber ja parim sõber oli Kaspar Kirsipuu., aga sain Kullamaalt teisigi häid sõpru: Jander, Raul ja Robin.

Kuhu sa läksid edasi õppima? Miks?

Peale põhikooli läksin õppima põllumajandust Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli. See eriala oli mind kogu aeg huvitanud, teadsin juba 3. klassis, et tahan sinna kooli minna.

Räägi natuke tulevikuplaanidest – kas hakkad talupidajaks Maidlas oma kodutalus või plaanid kaugemale minna? Kas loomakasvatus või viljapõllud?

Tulevikus plaanin ikka kodukanti tagasi tulla. Tahan tegeleda taime-

kasvatusega, aga eks ole näha, mis elu toob.

Oled Eesti parim noor kannimeister. Millistel võistlustel oled osalenud?

Esimest korda võistlesin eelmisel aastal Eesti künni meistrivõistlustel, siis ma poodiumile veel ei saanud. Sel aastal võistlesin Eesti meistri- võistlustel Vinnis ja rahvusvahelistel noorte künnivõistlustel Olustveres.

Mis see põhinipp on kündmise juures, et kõik oleks õige ja ilus?

Nippe seal ei olegi, peab lihtsalt palju trenni tegema. Algsed teadmised andis juhendaja Elmut Lehist ja edasi oligi juba puhas treening. Ilus künd on sirge, ühtlane, õige sügavusega.

Kui vanalt istusid esimest korda traktori rooli?

Traktoriga sõitsin esialgu isa süles. Iseseisvalt sain rooli keerama hakata, kui jalad pedaalidele ulatusid, kuskil 7-aastaselt.

Kuidas sulle tundub – kas sa oleks meisterkündja ka ilma kutsekooli tarkuseta?

Ilma kutsekoolita ma kindlasti künimeister ei oleks, sest kool on andnud teadmised võistluskünnist ja võimaldanud oma traktoreid ja atru kasutada. Võistluskünniga tegelemine ei kuulu kooli õppekavasse, sellega tegelevad need, kellel huvi on.

Küsitles H. Mäe

„Jaagup Kask on väga asjalik, intelligentne ja täpne noormees. Ta valdab asja ning tunneb huvi tehnika vastu,“ kiitis Olustvere õppetalu juht Riho Kala. (sakala.postimees.ee)

Fotod erakogust.

Võidukas Jaagup Kask poodiumil.
Meeskond: Jaagup ja tema traktor.
Esimest korda unistuste kooli ees.

Idee!

Lisaks Jaagupile saame uhkust tunda ka aasta põllumehe üle, sest Veiko Pak on samuti meie koolis käinud. Seega, tasuks mõelda mõne põllumajandusliku valikkursuse peale meie kooli õppekavas. Idee tasub ju vähemalt kaalumist.

RIIGID 3: UKRAINA

Sügisel liitusid meie kooliperega 14 Ukraina õpilast ja 4 täiskasvanut

Vestlesin meie maja ukrainlastega. Rääkisime elust ja inimestest, võrdlesime koole ja rahvusi.

Ukraina keele õpetaja Alla Zhygulina: „Teil on siin kõik lihtsalt suurepärane. Eriti torkab silma individuaalne lähenemine koolitöös, laste peale on kõiges mõeldud. Te

arutate väga palju omavahel, kuidas midagi teha, seate laste vajadused esikohale. Nii on teie koolis kombeks.

Ka Ukrainas on igal koolil oma nägu, aga üldiselt on meil kesksel kohal seadused ja neist tuleb rangelt kinni pidada, ise ei tohi me eriti midagi muuta. Minu koolis, kus ma Mariupolis töötasin, oli eriti tugev bürokraatia, kõige tähtsam oli hoida korras nn paberimajandus. Ma töötasin suures koolis, klassides oli 30 õpilast, õpetajaid oli 80. Loomulikult suhtlesime ka meie omavahel nagu teiegi, aga mis puutus õppetöösse, siis põhiliselt tuli meil jälgida, et programm saaks täidetud. Teil on väga palju üritusi lastega, näiteks väljasõidud Eesti erinevatesse paikadesse, meil oli 1—2 väljasõitu aastas. Muidugi korraldasime me kontserte, kus lapsed said laulda, tantsida, luuletusi lugeda. Aga teie teete neid asju kuidagi lihtsamalt, ideed tulevad lastelt endilt. Ka meie püüdsime uuendada ukraina koolisüsteemi, 4 aastat tagasi alustasime reformiga „Uus Ukraina kool“, hakkasime uuendama õppematerjale ja, siis algas sõda.“

Foto: Erakogu

Õpetaja Alla oma õpilastega. Kui kõik olid veel rõõmsad, kui elu oli ilus. Kui polnud veel sõda. Alumisel pildil on Kool nr 26.

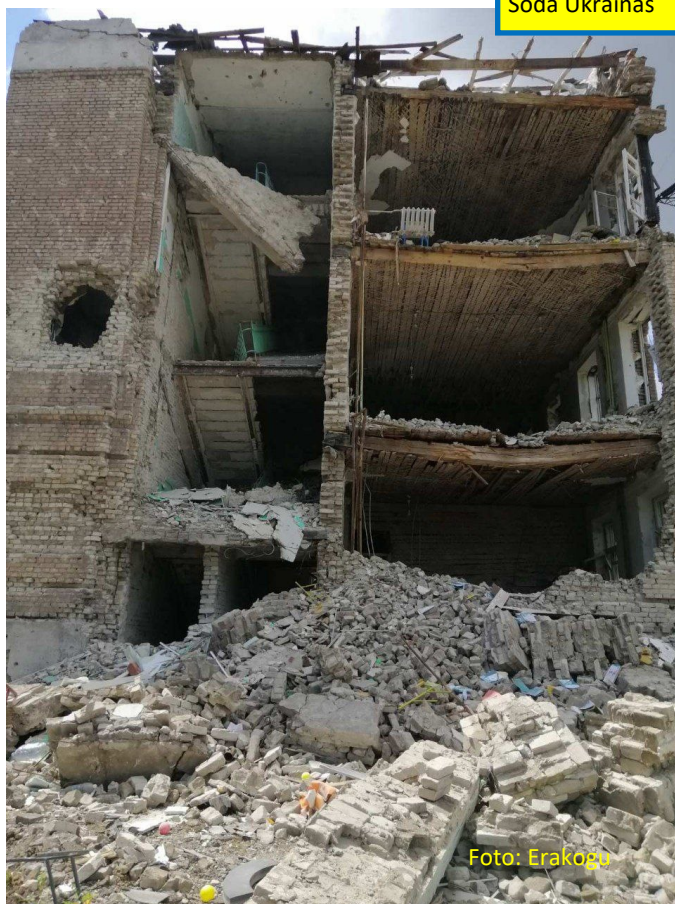

Foto: Erakogu

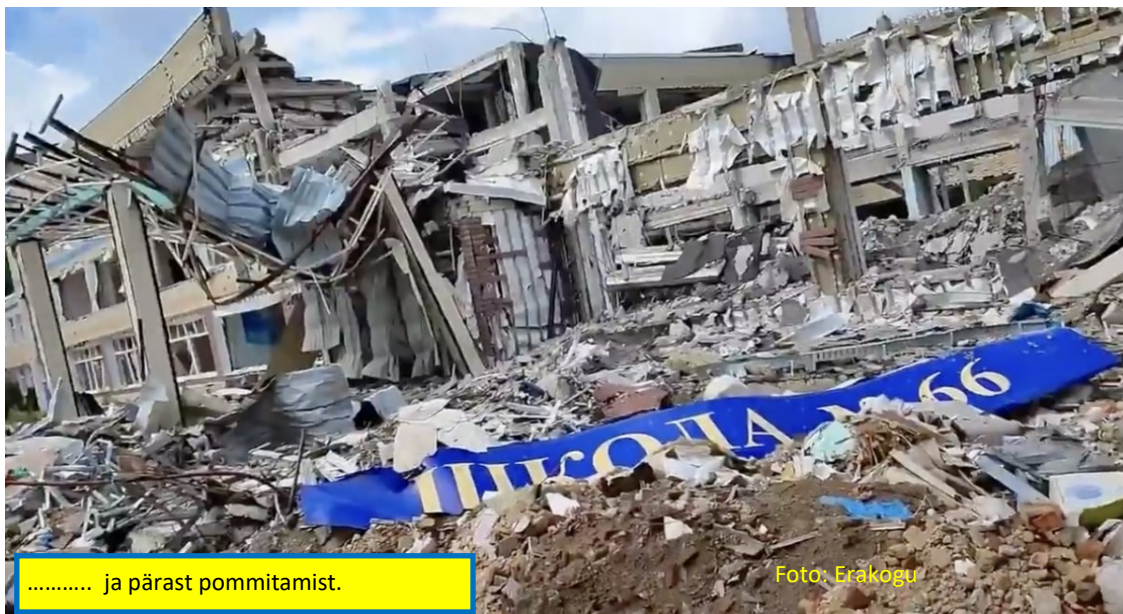
Foto: Erakogu

Õpetaja Alla kool enne sõda

Sõda Ukrainas

Foto: Erakogu

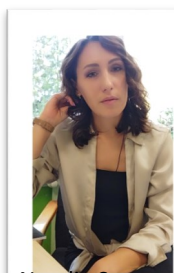
Õpetaja Alla jätkab:
„Minu kodulinna Mariupolis kehtestati nüüd „vene võim“ - kõik toimub Venemaa seaduste järgi, hümn on vene oma, inimestele antakse vene passid, kehtib vene rubla, rääkida tuleb vene keeles. Õpetajatele viiakse läbi koolitusi, kuidas ja mida tohib rääkida lastele. Mariupolis oli 70 kooli, aga alles on vaid 10, kõik on pu-

..... ja pärast pommitamist.

Foto: Erakogu

rustatud. Minu kool sai värskest remonditud enne sõda, venelased lõhkusid ja vedasid laiali kogu sisustuse, sest nüüd peab kõik oleme vene moodi. Lapsed reaalselt veel koolis pole saanud käia, peavad kodudes olema, aga õpetajad peavad paberitel ikkagi näitama, nagu kool toimuks. Lapsed on mures. Sõja alguses, olles varjendis, kuulsin, kuidas lapsed omavahel murelikult küsisid: „Kas me jääme nüüd lolliks? Kooli ei saagi enam minna või?“ Aga oma joonistustes hoiavad ukraina lapsed oma kodumaa lippu endiselt kõrgel, ikka leitakse nurgake, kuhu väike sini-kollane lipuke teha.“

Psühholoog Elena Trokhymchuck: „Lapsed on juba kenasti kohanenud, igapäevased tegevused ei lase muremõtetel võimust võtta, vahel läheb meel kurvaks, siis nad vajavad rohkem lähedust. Kodustega on lapsed kontaktis, suheldakse isadega, kes on Ukrainas.“

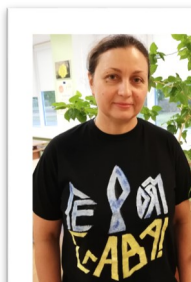

Natalia S.

Kooli koristaja Natalia Shpilova: „Mulle meeldib siin, olen ära harjunud. Ainult suhtlemisest tunnen puudust. Ukrainas töötasin lasteaia kasvatajana, väga palju tuli suhelda ja korraldada. Praegu pole ma leidnud tegevust, kus saaksin kaasa lüüa. Õnneks on mul siin ka ema, õde ja tütar. Tütar on 17, lõpetas kevadel Ukraina keskkooli ja õpib nüüd ülikoolis ajakirjandust.“

Foto: Erakogu

Natalia R.

Kokaabi Natalia Revuka: „Elan Kullamaal koos oma lastega, vanem tütar on 15 ja õpib HKHK-s, noorem on 5, tema käib siin lasteaias. Ukrainast tulime ära, kui sõda algas. Nägime pommitamist, aitasime oma sõdureid nii, kuidas oskasime. Kõik koolid, lasteaiad, korterelamud on reaalses ohus pihta saada, enamus ongi saanud, kõikjal on rusud. Venelased panevad lõhkekehi igale poole, isegi kanapesadesse. Ka praegu käib minu kodukohas pommitamine nii päeval kui öösel. Mu vanemad ja abikaasa jäid Ukrainasse, suhtleme iga päev internetis, aga mure nende pärast on väga suur. Püüan siin mõtteid mujale viia, õpin iseseisvalt eesti keelt raamatust „Tere!“, väike tütar õpib lasteaias kiiremini eesti keele selgeks. Loeme õhtuti Ukrainast kaasa

21. sajand!?

Foto: Erakogu

võetud muinasjuturaamatuid ja vaatame telefonist vanema tütre joonistusi, ta lõpetas Ukrainas kunstikooli. Ma ei kurda siin millegi üle, saame hakkama. Aga nii väga ootame seda aega, kui saame tagasi koju Ukrainasse minna.“

Foto: H.Mäe

Õpetaja Alla, Alina (7.kl), psühholoog Elena ja Nastja (1.kl)

Õhtul toimus sünnipäevakontsert, kus kordamööda esinesid Läti ja Eesti koolide õpilased. Oli laulu, tantsu, pillimängu ja luuletuste lugemist. Kontserdil vahetasime sõpruskooliga kingitusi. Saime kingituseks suure kotitäie Laima komme ja suure seinapildi, mis oli ise tehtud. Meie viisime sõpradele kingiks korvi, kus sees oli erinevat Eesti toodangut ning meie kooli meeneid. Lisaks kinkisime neile väikese mäginänni, mille nad saavad istutada oma koolihoovi ning mis meenutab neile Kullamaa Keskkooli. Peale kontserti toimus disko, kus kahe kooli õpilased sõbrunesid. Järgmisel päeval toimusid meie õpilastele erinevad tööhoidjaid, ravimtaimedest küünlaid ja järjehoidjaid. sõpruskooli esindajad ralds Mednise majamuulossi. Ekskursiooni kõige meie kooli lapsed laulsid Cesvaine lossi ballisaalis tuul“. Etteaste tõi ka meie silma. Oli väga ülev hetk.

Leppisime kokku, et lätakevadel. Ootame kevadet ga, sest plaane on mitmeil kontsert, kus ühesnäidata meie vaatamisväärmee. Võiksim neile näidata rimetsa raba.

Tore on näha, et oleme oma sõpruskooliga väga sarnased. Ühepalju on õpilasi ja õpetajaid, ka nende koolis on väga olulisel kohal laulmine ja rahvatants. Nende kool asub samuti maakohas ja on ümbritsetud kauni loodusega. Olen väga tänulik kõikidele õpilastele, kes leidsid aega ja kaasa tulid. Minu suur tänu läheb kõikidele kolleegidele, kes panustasid oma väärtuslikku aega sellesse projekti. Usun, et õpilastele läheb see väga korda, kui nad näevad, et ka õpetajad osalevad kooli üritustes. Suured asjad sünnivad alati koostöös ja meeskonnas. **Riina Gilden**, õppe- ja projektijuht.

Sügisene Lätimaa on muinasjutuliselt kaunis vaatepilt. See foto on tehtud Cesise ordulinnuse õue peal. H. Mäe

toad. Valmistati võtme- korjatud teepakikesi, Peale töötubasid viisid meid ekskursioonile Ha-seumisse ning Cesvaine erilisem hetk oli see, kui õpetaja Ülle klaverisaatel lätlaste rahvalaulu „Puhu giidile meeleliigutuspisarad

sed tulevad meile külla juba väga suure põnevusemeid. Kindlasti toimub ka koos esineme. Plaanis on susi, mille üle uhked oleka kaunist ja maagilist Ma-

Purgiküünalde valmistamine.

Üheksa korda mööda, üks kord lõika.

Meeskonnatöö. Õpetajad tööhoos. Fotod: R. Gilden ja H. Mäe

